

Sygn. akt VI U 2668/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 czerwca 2018 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Janusz Madej

Protokolant st. sekr. sądowy Dorota Hańc

po rozpoznaniu w dniu 14 czerwca 2018 r. w Bydgoszczy na rozprawie

odwołania: A. K. (poprzednie nazwisko J.)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. :

- z dnia 25 sierpnia 2016 r., znak: (...)

- z dnia 25 sierpnia 2016 r., znak: (...)

w sprawie: A. K. (poprzednie nazwisko J.)

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o rentę socjalną i rentę rodzinną

I zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonej A. K. (poprzednie nazwisko J.) prawo do renty rodzinnej od 1 kwietnia 2016 r. do 30 listopada 2019 r.;

II zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonej A. K. (poprzednie nazwisko J.) prawo do renty socjalnej od 1 kwietnia 2016 r. do 30 listopada 2019 r.;

III stwierdza odpowiedzialność Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Sygn. akt VIU 2668/16

UZASADNIENIE

Decyzją odmowną z dnia 25 sierpnia 2016 roku znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. po rozpoznaniu wniosku A. J., obecne nazwisko K., odmówił wnioskodawczyni prawa do renty socjalnej od 1 kwietnia 2016 roku. W uzasadnieniu tej decyzji organ rentowy powołał się na artykuł 2 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 roku o rencie socjalnej wskazując, że prawo do renty socjalnej przysługuje osobom posiadającym obywatelstwo polskie zamieszkujące lub przebywające na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Cudzoziemcom zamieszkującym i przebywającym na terenie Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na osiedlenie się, zezwolenia na pobyt, rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich, zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony udzielonego w związku z okolicznością o której mowa w artykule 53 ustęp 1 punkt 13 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 roku o cudzoziemcach, Dziennik Ustaw z 2006 roku numer 234 pozycja 1694 z późniejszymi zmianami lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy, albo ochrony uzupełniającej chyba, że umowy międzynarodowe stanowią inaczej mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej

Polskiej obywatelom państw członkowskich Unii Europejskiej państw członkowskich europejskiego porozumienia o wolnym handlu EFTA, stron umowy o europejskim obszarze gospodarczym lub konfederacji szwajcarskiej oraz członkom ich rodzin w rozumieniu artykułu 2 punktu 4 ustawy z dnia 14 lipca 2006 roku o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin, Dziennik Ustaw numer 144 pozycja 1043 posiadającym prawo pobytu lub prawo stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jeżeli umowy międzynarodowe nie stanowią inaczej. Organ rentowy wskazał, że odmówił prawa do renty socjalnej A. K. ponieważ orzeczeniem komisji lekarskiej ZUS uznano, że nie jest ona całkowicie niezdolna do pracy. W załączeniu do decyzji organ rentowy dołączył orzeczenie komisji lekarskiej ZUS z 10 sierpnia 2016 roku. Odrębną decyzją z dnia 25 sierpnia 2016 roku znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. po rozpoznaniu wniosku A. J., obecne nazwisko K., z dnia 26 kwietnia 2016 roku odmówił wnioskodawczyni prawa do renty rodzinnej od 1 kwietnia 2016 roku powołując się na artykuł 68 ustęp 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Organ rentowy wyjaśnił, że orzeczeniem komisji lekarskiej ZUS z dnia 10 sierpnia 2016 roku ustalono, że wnioskodawczyni nie jest całkowicie niezdolna do pracy w okresie o którym mowa w punkcie 1-szym lub 2-gim ustępu 1 artykułu 68. Do decyzji dołączono orzeczenie komisji lekarskiej ZUS z 10 sierpnia 2016 roku. Odwołania od tych decyzji wniosła wnioskodawczyni ubezpieczona A. K. domagając się zmiany tych decyzji i przyznania jej prawa do świadczeń, które dotychczas podtrzymywała. Powoływała się ona na orzeczenie od lekarza orzecznika ZUS z dnia 11 lipca 2016 roku, w którym ustalono, iż że jest ona całkowicie niezdolna do pracy do 31 lipca 2019 roku, a całkowita niezdolność do pracy pozostaje w związku z naruszeniem organizmu, sprawności organizmu powstałym przed ukończeniem 18 roku życia lub w trakcie nauki w szkole wyższej przed ukończeniem 25 roku życia. Twierdziła ona powołując się na schorzenia, na które cierpi, iż jest całkowicie niezdolna do pracy, a całkowita niezdolność do pracy powstała w okresach o których mowa w artykule 68 ustępie 1 punkcie 1 bądź 2. Wskazywała też, że wyrokiem Sądu z dnia 25 września 2014 roku w sprawie VI U 3054/13 przywrócono jej prawo do renty na okres od 1 czerwca 2013 roku do 31 marca 2016 roku, a stan jej zdrowia nie uległ od tego czasu poprawie, cierpi na silne bóle kręgosłupa, dysfunkcję kończyny dolnej, choruje na astmę, domagała się zatem przyznania renty. W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wnosił o oddalenie odwołania powołując argumentację przedstawioną w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Dodatkowo organ rentowy wyjaśnił, że ubezpieczona urodzona (...) uprawniona była do renty rodzinnej po zmarłej 27 czerwca 1996 roku matce E. J. najpierw jako osoba ucząca się do 31 stycznia 2011 roku, a następnie od 1 kwietnia 2011 roku jako osoba całkowicie niezdolna do pracy, również do 31 marca 2016 roku. Sąd Okręgowy ustalił i rozważył co następuje. Ubezpieczona A. J. do dnia 31 marca, urodzona (...) do dnia 31 marca 2016 roku uprawniona była do renty z tytułu, uprawniona była do renty socjalnej oraz do renty rodzinnej. Świadczenia te przyznane zostały jej ostatnio wyrokiem Sądu Okręgowego w Bydgoszczy z dnia 25 września 2014 roku w sprawie VI U 3054/13, które wraz z uzasadnieniem znajduje się w aktach rentowych na karcie od 131 do 141 akt sprawy renty socjalnej. W dniu 26 kwietnia 2016 roku A. K. złożyła wniosek o przyznanie jej prawa do renty socjalnej i renty rodzinnej na dalszy okres. Orzeczeniem z dnia 11 lipca 2016 roku lekarz orzecznik ZUS orzekł, iż ubezpieczona jest, iż wnioskodawczyni jest całkowicie niezdolna do pracy do 31 lipca 2017 roku, a data powstania całkowitej niezdolności do pracy to miała miejsce przed 16 rokiem życia. W innym orzeczeniu z tej samej daty z 11 lipca 2016 roku lekarz orzecznik ZUS ustalił, iż wnioskodawczyni jest całkowicie niezdolna do pracy do 31 sierpnia 2017 roku, a całkowita niezdolność do pracy pozostaje w związku z naruszeniem sprawności organizmu powstałym przed ukończeniem 18 roku życia w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej przed ukończeniem 25 roku życia lub w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej. W wyniku złożenia zarzutów wadliwości tego orzeczenia komisja lekarska ZUS orzekając w orzeczeniu z 10 sierpnia 2016 roku ustaliła w dwóch odrębnych orzeczeniach, że ubezpieczona nie jest całkowicie niezdolna do pracy. Powyższe orzeczenia komisji lekarskiej ZUS z 10 sierpnia 2016 roku stanowiły podstawę do wydania przez organ rentowy zaskarżonych w niniejszej sprawie decyzji. W celu zweryfikowania stanowiska organu rentowego opartego na orzeczeniach komisji lekarskiej ZUS nieświadczących całkowitej niezdolności do pracy ubezpieczonej Sąd Okręgowy dopuścił dowody z biegłych sądowych. W opinii z dnia 18 września 2017 roku karta 39 akt sprawy biegły sądowy w zakresie chorób zakaźnych hepatologii i epidemiologii szpitalnej wskazywał, że ubezpieczona od 6 lat jest poddana obserwacji ambulatoryjnej z powodu wykrycia w 2010 roku przeciwciał przeciwko wirusowi typu C zapalenia wątroby HCV. W badaniach krwi nie ma aktywności zapalnej choroby, gdyż aktywność transaminaz była zawsze w normie. Nie jest to dowód na brak zakażenia, ponieważ chorzy zakażeni przewlekle HCV pomimo aktywnej

choroby mogą transaminazy mogą mieć transaminazy zawsze w normie jak u ubezpieczonej, lub wysoko podwyższone lub zawsze podwyższone. Obecność przeciwciał anty HCV jest dowodem na przebycie zakażenia wirusem typu C, ale nie jest dowodem na przewlekłe, przewlekanie się zakażenia, nie jest dowodem na przewlekanie się zakażenia. U ubezpieczonej są obecne przeciwciała we krwi i wiadomo, że musiała przebyć bezobjawowo zakażenia HCV, brak jednak dokumentacji, dowodów medycznych, które mogły by wskazać w jakim czasie miało to miejsce. Wykrycie we krwi materiału genetycznego HCV RNA jest bezpośrednim dowodem wskazującym na przewlekanie się zakażenia. U ubezpieczonej badanie molekularne krwi zostało wykonane dwukrotnie. W latach 2014, 2017 w żadnym z tych badań nie wykryto HCV RNA i jest to dowód wskazujący na nieobecność wirusa u ubezpieczonej. W świetle tych ustaleń ubezpieczona przeżyła w przeszłości bezobjawowo zakażenie HCV, ale obecnie nie ma żadnych dowodów na podstawie których można by uznać, że jest ona nadal zakażona HCV. Wobec tego zdaniem biegłego sądowego brak podstaw do ustalenia jakiegokolwiek naruszenia stanu zdrowia w związku z przewlekłym zakażeniem HCV i w swoich wnioskach końcowych biegły uznał, że u ubezpieczonej nie doszło do naruszenia stanu zdrowia w związku z przewlekłym zakażeniem HCV, nie ma podstaw do orzekania o niezdolności do pracy. Biegły ten podzielił orzeczenie komisji lekarskiej ZUS. W kolejnej opinii biegłych sądowych neurologa i onkologa z dnia 16 listopada 2017 roku karta 61, 62 akt sprawy biegli ci rozpoznali u ubezpieczonej następujące schorzenia: stan po nieradykalnej operacji i radioterapii guza złośliwego kanału kręgowego etendynoma 2 na 3 stopnia WHO, przewlekły...

[**koniec części** 00:14:32.250] SOC275893_02

[**Przewodniczący** 00:14:32.558] Neuropatyczny zespół bólowo-łędźwiowo-krzyżowy objawowy zaostrozony z obecnymi objawami ubytkowymi, astmę oskrzelową z ciężkimi zaostrozeniami, wirusowe zapalenie wątroby typu C w wywiadzie. Na podstawie przeprowadzonych badań sądowo-lekarskich i zapoznaniu się z dokumentacją medyczną biegli sądowi stwierdzili, że stan zdrowia nie, wnioskodawczyni czyni ją nadal okresowo całkowicie niezdolną do pracy. Przyczyną jest stan po nieradykalnej operacji i radioterapii guza złośliwego kanału kręgowego ependomy..., ependymoma 2-go na 3-go stopnia WHO. Przewlekły neuropatyczny zespół bólowy krzyżowy objawowy zaostrozony z obecnymi objawami ubytkowymi. Astma oskrzelowa z ciężkimi zaostrozeniami, wirusowe zapalenie wątroby typu C w wywiadzie. Schorzenia te skutkują zdaniem biegłych sądowych przewlekłym zespołem bólowym łędźwiowo-krzyżowym o charakterze bólu neuropatycznego z koniecznością stosowania leków opioidowych. Ograniczeniem sprawności ruchowej kręgosłupa w odcinku piersiowo-łędźwiowym, a w okresie nasilenia dolegliwości możliwości poruszania się, dusznością i przewlekłym kaszlem, zaburzeniami ze strony przewodu pokarmowego. Obecnie orzekana jest w piątym miesiącu ciąży i część dolegliwości związanych z istniejącymi schorzeniami uległa nasileniu z powodu konieczności przyjmowania leków z powodu ciąży. Z tego powodu również nie może wykonywać diagnostycznych badań radiologicznych w celach diagnostycznych i określenia obecnego stanu zaawansowania schorzeń i możliwości ich skutecznego leczenia. Powyższe schorzenia nadal powodują u orzekanej znaczne upośledzenie sprawności ustroju i całkowitą niezdolność do pracy. Ubezpieczona z racji swoich schorzeń została również uznana w dniu 20 października 2016 roku za osobę niepełnosprawną w stopniu znacznym. We wnioskach końcowych biegli neurolog i onkolog radioterapeuta wskazali, że badana jest nadal okresowo całkowicie niezdolna do pracy do listopada 2019 roku. Całkowita niezdolność do pracy istnieje nadal od daty zgodnej z orzeczeniem lekarza orzecznika z 11 lipca 2016 roku, to jest od 1 kwietnia 2016 roku i spowodowana jest przede wszystkim następstwami leczonego operacyjnie złośliwego guza kanału kręgowego oraz schorzeniami współistniejącymi. Stan zdrowia ubezpieczonej nie uległ istotnej poprawie od czasu uprzedniego orzeczenia. Całkowita niezdolność do pracy ma charakter okresowy z powodu możliwości poprawy stanu zdrowia po zastosowanym leczeniu specjalistycznym. Biegli wskazali, że do oceny stanu zdrowia i uznania całkowitej niezdolności do pracy wnioskodawczyni mieli za podstawę te same dowody, którymi dysponował organ rentowy w postępowaniu administracyjnym. Zgodzili się oni z opinią lekarza orzecznika ZUS z dnia 11 lipca 2016 roku karta 29 akt ZUS oraz lekarza konsultanta neurologa z 4 lipca 2016 roku karta 26, 27 akt ZUS i nie zgodzili się z opinią lekarza, komisji lekarskiej ZUS z 10 sierpnia 2016 roku z powodu większego nasilenia dolegliwości w przebiegu istniejących u orzekanej schorzeń, które nadal powodują znaczne upośledzenie sprawności ustroju i całkowitą niezdolność do zatrudnienia. W piśmie procesowym z dnia 19 stycznia 2018 roku pełnomocnik organu rentowego nie wniósł zastrzeżeń medycznych do orzeczenia biegłych lekarzy sądowych z dnia 16 listopada 2017 roku. Natomiast w piśmie procesowym z 19 lutego 2018 roku w wykonaniu Zarządzenia Sądu organ rentowy stwierdził, że brak jest podstaw do przyznania prawa do renty rodzinnej i renty socjalnej odwołującej się w oparciu o opinie biegłych z 16 listopada 2017 roku, ponieważ w opinii tej brak jest stwierdzenia, czy całkowita niezdolność

do pracy powstała w związku naruszeniem sprawności organizmu powstałym przed 18-tym rokiem życia. Niezbędna przesłanka nabycia uprawnień do renty socjalnej oraz stwierdzenia, czy całkowita niezdolność do pracy powstała w okresie do ukończenia 16-go roku życia ubezpieczonej bon, bądź też do ukończenia przez odwołującą nauki w szkole, niezbędna przesłanka nabycia uprawnień do renty rodzinnej. Organ rentowy w treści tego pisma wskazał, że nie wniósł zastrzeżeń do opinii biegłych co do stwierdzonej obecnie u ubezpieczonej całkowitej niezdolności do pracy, natomiast dla pełnego rozstrzygnięcia ewentualnych uprawnień do renty socjalnej i renty rodzinnej dla ubezpieczonej konieczne jest uzupełnienie przez biegłych opinii w zakresie powyższym. Sąd Okręgowy zwrócił się do biegłych sądowych o wydanie opinii uzupełniającej. Biegli sądowi w opinii z dnia 10 kwietnia 2016 roku karta 123 akt sprawy wskazali, że po zapoznaniu się z postanowieniem Sądu Okręgowego z dnia 23, przepraszam, z dnia 20 marca 2018 roku karta 120 akt sprawy oraz pismem procesowym organu rentowego z 19 lutego 2018 roku karta 87 akt sprawy oraz z dokumentacją znajdującą się w aktach, stwierdzają, że głównym powodem całkowitej niezdolności do pracy stwierdzonej u wnioskodawczyni w opinii z 16 listopada 2017 roku była choroba nowotworowa oraz jej następstwa. Schorzenie to zaistniało i spowodowało naruszenie sprawności organizmu powodującą, powodując całkowitą niezdolność do pracy w okresie pobierania nauki w szkole wyższej przed ukończeniem 25-go roku życia. Po zapoznaniu się z tą opinią w oparciu o stanowisko przewodniczącego komisji lekarskiej ZUS organ rentowy w piśmie procesowym z 4 maja 2018 roku wskazał, że zgadza się z biegłym sądowym co do naruszenia sprawności organizmu z powodu schorzenia nowotworowego oraz jego następstw i powstania całkowitej niezdolności do pracy doszło w okresie pobierania nauki w szkole wyższej przed ukończeniem 25-go roku życia. W swoim kolejnym piśmie procesowym z dnia 24 maja 2018 roku organ rentowy wniósł o przedłużenie terminu do udzielenia odpowiedzi, jakie jest jego stanowisko odnośnie żądania odwołań, odwołania. Natomiast w piśmie procesowym z 30 maja 2018 roku karta 145 akt sprawy wyjaśnił, że wobec braku zastrzeżeń do opinii biegłych wnosi o zmianę zaskarżonych decyzji ZUS i przyznanie ubezpieczonej prawa do renty rodzinnej oraz renty socjalnej na okres wskaza..., wskazany w orzeczeniu biegłych sądowych z dnia 16 listopada 2017 roku, to jest od 1 kwietnia 2016 roku do 30 listopada 2019 roku. Dokonując oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego z punktu widzenia dyrektyw wskazanych w artykule 233 paragraf 1 Kodeksu postępowania cywilnego Sąd Okręgowy wskazuje, iż zebrane w sprawie dowody były jednoznaczne. Opinie neurologa i onkologa radioterapeuty potwierdziły, iż ca..., ubezpieczona jest całkowicie niezdolna do pracy, a całkowita niezdolność do pracy powstała w okresach uprawniających ubezpieczoną do dochodzonych świadczeń. Zgodnie z artykułem 68-ym ustępem 1-ym Ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych tekst jednolity Dziennik Ustaw z 2017 roku pozycja 1386 dzieci własne, dzieci drugiego małżonka i dzieci przysposobione mają prawo do renty rodzinnej do ukończenia nauki w szkole, jeżeli przekroczyły 16-ty, 16 lat, nie dłużej jednak niż do osiągnięcia 25 lat ż..., 5-ciu lat życia bez względu na wiek. Jeżeli stały się całkowicie niezdolne do pracy oraz do samodzielnej egzystencji lub całkowicie niezdolne do pracy w okresie, o którym mowa w punkcie 1-wszym, czyli do ukończenia 16-tu lat życia lub w punkcie 2-gim ustępu 1-ego artykułu 68-go. Z kolei zgodnie z artykułem 4-ym Ustawy z dnia 27 czerwca 2003 roku o rencie socjalnej tekst jednolity Dziennik Ustaw z 2003 roku numer 135 pozycja 1268 ze zmianami, renta socjalna przysługuje osobie pełnoletniej całkowicie niezdolnej do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało przed ukończeniem 18-go roku życia, w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej przed ukończeniem 25-go roku życia, w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej. Zebrany w sprawie materiał dowodowy był na tyle wiarygodny, że pozwalał na dokonanie ustaleń istotnych dla rozstrzygnięcia sporu, a prawa, a ustalenia te nie były kwestionowane przez organ rentowy, który w swoim ostatnim piśmie procesowym wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji i przyznanie ubezpieczonej prawa do dochodzonych świadczeń. Dlatego na podstawie artykułu 477 ze znacznikiem 14 paragraf 2 Kodeksu postępowania cywilnego, w związku z artykułem 4-ym Ustawy o rencie socjalnej i artykułem 68-ym ustępem 1-ym Ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych Sąd Okręgowy zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał ubezpieczonej..., ubezpieczonej prawo do renty rodzinnej i renty socjalnej orzekając jak w punktach 1-ym i 2-im wyroku. Renta według opinii biegłych powinna być okresowa, gdyż orzekli oni o prawie ubezpieczonej wnioskodawczyni do 30 listopada 2019 roku. W punkcie 3-im wyroku na podstawie artykułu 118 ustęp 1a Ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych Sąd Okręgowy orzekł o odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Organ rentowy opierając się na wadliwym o obiektywnie orzeczeniu komisji lekarskiej ZUS oraz tym samym materiale dowodowym, który pozostawał następnie w dyspozycji biegłych sądowych, dopuścił się zawinienia przy wydawaniu zaskarżonej decyzji, oparł ją na wadliwym orzeczeniu komisji lekarskiej ZUS. Jedynie

na marginesie można powiedzieć, że w orzeczeniach lekarza orzecznika ZUS stwierdzono całkowitą niezdolność do pracy powstałą w okresach uprawniających ubezpieczoną do świadczeń dochodzonych w niniejszej sprawie. Dlatego Sąd Okręgowy orzekł jak w punkcie 3-im wyroku. Na tym wygłoszenie uzasadnienia zakończono.